Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0221

Latinalaista Amerikkaa koskeva EU:n poliittinen strategia

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. lokakuuta 2025 Latinalaista Amerikkaa koskevasta EU:n poliittisesta strategiasta (2025/2083(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja erityisesti sen V osaston unionin ulkoisesta toiminnasta,

– ottaa huomioon SEU 3 ja 21 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 208 artiklan,

– ottaa huomioon 2. huhtikuuta 2025 antamansa päätöslauselman yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan täytäntöönpanosta – vuosikertomus 2024[1],

– ottaa huomioon naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta 9. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/947[2],

– ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2023 antamansa päätöslauselman kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuudesta[3],

– ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteet, jotka hyväksyttiin syyskuussa 2015,

---

1 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2025)0057.
2 EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.
3 EUVL C, C/2023/398, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/398/oj.

– ottaa huomioon päätöslauselmansa Venezuelasta, erityisesti 21. tammikuuta 2025 antamansa päätöslauselman Venezuelan tilanteesta 10. tammikuuta 2025 tapahtuneen presidentin vallan anastuksen jälkeen[1] ja 19. syyskuuta 2024 antamansa päätöslauselman Venezuelan tilanteesta[2], Kuubasta, erityisesti 12. heinäkuuta 2023 antamansa päätöslauselman EU:n ja Kuuban välisen poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevan sopimuksen tilanteesta korkean edustajan vierailtua äskettäisen Kuubassa[3] ja 19. syyskuuta 2024 antamansa päätöslauselman José Daniel Ferrer Garcían tapauksesta Kuubassa[4], ja Nicaraguasta, erityisesti 13. helmikuuta 2025 antamansa päätöslauselman Ortegan–Murillon hallinnon Nicaraguassa harjoittamasta sorrosta erityisesti ihmisoikeuksien puolustajia, poliittisia vastustajia ja uskonnollisia yhteisöjä kohtaan[5],

– ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 32 päätöslauselmaa vuosilta 1992–2024, mukaan lukien sen 1. marraskuuta 2024 antaman päätöslauselman A/RES/79/7 Yhdysvaltojen julistaman Kuuban vastaisen talous-, kauppa- ja rahoitussaarron lopettamisesta (”Necessity of ending the economic, commercial and financial embargo imposed by the United States of America against Cuba”),

– ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen Haitin tilanteesta antamat päätöslauselmat ja erityisesti 4. huhtikuuta 2025 annetun ihmisoikeusneuvoston päätöslauselman 58/32 teknisestä avusta ja valmiuksien kehittämisestä Haitin ihmisoikeustilanteen parantamiseksi liittyen Haitin viranomaisten pyyntöön saada koordinoitua ja kohdennettua kansainvälistä apua (”Technical assistance and capacity-building to improve the situation of human rights in Haiti, in connection with a request from the authorities of Haiti for coordinated and targeted international action”),

– ottaa huomioon 26. toukokuuta 2025 annetut neuvoston päätelmät ”Kehityssuunnat: kestävään kehitykseen ja maailmanlaajuiseen vaurauteen kohdistuvien vaikutusten maksimointi”, jotka hyväksyttiin sen 4099. istunnossa ennen Sevillassa 30. kesäkuuta–3. heinäkuuta 2025 pidettyä neljättä kansainvälistä kehitysrahoituskonferenssia,

– ottaa huomioon 7. kesäkuuta 2023 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen

---

1 EUVL C, C/2025/2148, 23.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2148/oj.
2 EUVL C, C/2024/7215, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7215/oj.
3 EUVL C, C/2024/4001, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj.
4 EUVL C, C/2024/7213, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj.
5 EUVL C, C/2025/2249, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2249/oj.

tiedonannon ”Uusi toimintasuunnitelma EU:n suhteille Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kanssa” (JOIN(2023)0017),

– ottaa huomioon 1. joulukuuta 2021 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Global Gateway” (JOIN(2021)0030),

– ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 2. maaliskuuta 2022 antaman päätöslauselman ES-11/1 hyökkäyksestä Ukrainaa vastaan (”Aggression against Ukraine”),

– ottaa huomioon YK:n yleiskokouksessa 13. syyskuuta 2007 hyväksytyn alkuperäiskansojen oikeuksia koskevan YK:n julistuksen,

– ottaa huomioon 25. marraskuuta 2020 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskeva kolmas EU:n toimintasuunnitelma (GAP III) – Kunnianhimoinen ohjelma sukupuolten tasa-arvon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseksi EU:n ulkoisissa toimissa” (JOIN(2020)0017),

– ottaa huomioon 20. joulukuuta 1993 annetun YK:n julistuksen naisiin kohdistuvan väkivallan poistamisesta,

– ottaa huomioon 11. toukokuuta 2011 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin yleissopimus), jonka osapuoli EU on,

– ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen (UNFCCC) ja Pariisin sopimuksen, joka hyväksyttiin UNFCCC:n sopimuspuolten 21. konferenssissa 12. joulukuuta 2015,

– ottaa huomioon tulevaisuussopimuksen, joka hyväksyttiin YK:n tulevaisuushuippukokouksessa 22. syyskuuta 2024,

– ottaa huomioon Brysselissä 17. ja 18. heinäkuuta 2023 pidetyn EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian valtioiden yhteisön (CELAC) huippukokouksen julkilausuman,

– ottaa huomioon EU:n, Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen Global Gateway -investointiohjelman, josta ilmoitettiin EU–CELAC-huippukokouksessa Brysselissä heinäkuussa 2023,

– ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2025 annetun Euroopan unionin jäsenvaltioiden sisäasioista ja/tai turvallisuudesta vastaavien ministerien ja Latinalaisen Amerikan sisäisen turvallisuuden komitean jäsenvaltioiden turvallisuudesta vastaavien ministerien yhteisen julistuksen,

– ottaa huomioon 30. kesäkuuta 2017 annetun neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien,

Euroopan parlamentin ja komission yhteisen julkilausuman ”Uusi kehityspolitiikkaa koskeva eurooppalainen konsensus – Meidän maailmamme, meidän ihmisarvomme, meidän tulevaisuutemme”[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionin huumeviraston 5. kesäkuuta 2025 julkaiseman Euroopan huumeraportin 2025,

– ottaa huomioon 4. maaliskuuta 2018 tehdyn alueellisen sopimuksen tiedonsaannista, yleisön osallistumisoikeudesta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella (Escazún sopimus),

– ottaa huomioon kehitysvaliokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A10-0171/2025),

A. ottaa huomioon, että EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen maiden pitkäaikaiset historialliset, uskonnolliset, kulttuuriset ja taloudelliset yhteydet tekevät niistä luonnollisia liittolaisia ja että niiden liitto perustuu demokratiaan, ihmisoikeuksiin ja monenväliseen yhteistyöhön; ottaa huomioon, että näitä suhteita vahvistavat syvät ihmisten väliset siteet, sillä monilla Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden kansalaisilla on myös EU:n kansalaisuus ja päinvastoin; ottaa huomioon, että alueen maiden ja EU:n välisen liiton tulisi perustua demokratiaan, ihmisoikeuksiin ja monenväliseen yhteistyöhön;

B. ottaa huomioon, että kansainvälisessä järjestyksessä on käynnissä syvällinen murros, jossa globaalien suhteiden perustana vuosikymmeniä ollut yhteistyön logiikka on korvautumassa ankaralla strategisella kilpailulla, jossa vahvimman laki uhkaa korvata kansainvälisen oikeuden ohjaavana periaatteena; ottaa huomioon, että vain muutamassa vuodessa kansainvälistä järjestelmää, joka takasi tietyn vakauden toisen maailmansodan jälkeen, ovat ravistelleet kasvavat jännitteet, nationalistiset pontimet ja vastakkainasettelulle rakentuva dynamiikka, jotka uhkaavat järkyttää maailmanlaajuista tasapainoa; ottaa huomioon, että EU:lla, joka on ollut yksi sääntöpohjaisen monenvälisen järjestelmän vankkumattomimmista arkkitehdeistä ja puolustajista, on nyt vastassaan vihamielinen ja haastava ympäristö; ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen ja Kiinan väliset rakenteelliset jännitteet, demokraattisten arvojen kyseenalaistaminen maailman eri kolkissa ja houkutus siirtyä kohti kaksinapaista asetelmaa, joka pelkistää kompleksisen maailman eri mahtien väliseksi mittelöksi, edellyttävät Euroopalta päättäväisiä ja strategisia toimia; katsoo, että harvoilla alueellisilla suhteilla on yhtä paljon potentiaalia ja tarjottavaa Euroopalle kuin suhteilla Latinalaisen Amerikan ja Karibian maihin, etenkin kun on ratkaistava sellaisia yhteisiä haasteita kuin raaka-

[1] EUVL C 210, 30.6.2017, s. 1.

aineiden saannin turvaaminen ja energiasiirtymän edistäminen, muuttoliikkeen hallinta sekä järjestäytyneen rikollisuuden ja huumekaupan torjunta vapaan, turvallisen ja vauraan tulevaisuuden muovaamiseksi;

C. ottaa huomioon, että EU ja sen kumppanit Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa ovat sitoutuneet rakentamaan yhteistyönsä vakauden, luotettavuuden, yhteisomistajuuden, yhteisvastuun ja alueidenvälisen vuoropuhelun periaatteille, jotka heijastavat näiden alueiden monimuotoisuutta ja ominaispiirteitä ja joiden keskiössä ovat ihmiset, sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja osallistava kehitys;

D. ottaa huomioon, että näiden kahden alueen välistä yhteistyötä lujittavat lisäksi vahvat kahdenväliset suhteet ja alueidenvälisten tai aluetasoa pienempien toimijoiden, kuten Latinalaisen Amerikan ja Karibian valtioiden yhteisön (CELAC), Amerikan valtioiden järjestön (OAS), Mercosurin, Andien yhteisön, Caricomin/Cariforumin ja Tyynenmeren allianssin, syvempi vuorovaikutus; toteaa, että EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden strateginen kumppanuus juontaa juurensa vuoteen 1999, jolloin Rio de Janeirossa järjestettiin ensimmäinen alueidenvälinen EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden huippukokous;

E. ottaa huomioon, että näiden kahden alueen yhteenlaskettu väestömäärä on yli miljardi ihmistä; ottaa huomioon, että vuoden 2023 tietojen mukaan kahdenvälisen tavara- ja palvelukaupan arvo oli 395 miljardia euroa – mikä on 45 prosenttia enemmän kuin vuonna 2013 – ja että EU:n suorat investoinnit Latinalaiseen Amerikkaan olivat vuoteen 2022 mennessä yhteensä yli 741 miljardia euroa; ottaa huomioon, että EU ja Latinalaisen Amerikan maat ovat yhdessä sitoutuneet YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen edistämällä sosiaalista oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa ja kestävää kehitystä; ottaa huomioon, että molemmilla alueilla on edelleen merkittäviä haasteita muun muassa sosiaalisen eriarvoisuuden, sukupuolten eriarvoisuuden, työttömyyden ja köyhyyden saralla; ottaa huomioon, että YK:n kehitysohjelman (UNDP) tiedoissa korostuu kiireellinen tarve lisätä investointeja sosiaaliseen osallisuuteen, sillä Latinalainen Amerikka on yhä yksi maailman epätasa-arvoisimmista alueista, jossa 58 prosenttia maaseudun asukkaista, erityisesti alkuperäiskansoista, elää köyhyysrajan alapuolella, kun kaupunkialueilla tämä osuus on 26 prosenttia; ottaa huomioon, että vuonna 2023 Latinalaisessa Amerikassa 41 miljoonaa ihmistä näki nälkää ja 187,6 miljoonaa ihmistä koki keskivakavaa tai vakavaa ruokaturvattomuutta; ottaa huomioon, että kasvava sosiaalinen ja taloudellinen eriarvoisuus sekä Euroopassa että Latinalaisessa Amerikassa on lisännyt kansalaisten tyytymättömyyttä ja yhteiskuntien hajaantumista, heikentänyt luottamusta demokraattisiin instituutioihin ja luonut otollisen maaperän sellaisten populististen ja autoritaaristen liikkeiden nousulle, jotka hyödyntävät epäkohtia, polarisoivat yhteiskuntia ja

heikentävät oikeusvaltioperiaatetta, demokraattisia normeja ja moniarvoista keskustelua;

F. ottaa huomioon, että EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maat muodostavat yhdessä kolmasosan YK:n jäsenmaiden kokonaisväestömäärästä ja niiden osuus koko maailman BKT:stä on noin 21 prosenttia;

G. ottaa huomioon, että suuri julkinen velka yhdistettynä palvelukustannusten, erityisesti korkomaksujen, kasvuun ja epävirallisen työllisyyden korkeaan tasoon alueella vuonna 2024 vaikeuttaa edelleen työntekijöiden sosiaalista suojelua ja lisää finanssipoliittisia rajoitteita, jotka ovat yksi alueen kestävän kehityksen pääasiallisista esteistä ja joilla on pysyviä vaikutuksia kasvuun, investointeihin, köyhyyteen ja eriarvoisuuteen;

H. katsoo, että tällaiseen eriarvoisuuteen on puututtava kiireellisesti, jotta voidaan edistää demokratioiden kehittymistä oikeudenmukaisemmiksi ja vakaammiksi, marginalisoida populismia ja ääriajattelua ja luoda pohja kestävälle talouden elpymiselle, laadukkaiden työpaikkojen luomiselle ja yhteiselle vauraudelle sekä puuttua niihin perimmäisiin syihin, jotka aiheuttavat alueella muuttoliikettä ja pakkomuuttoa, joita kiihdyttää väkivallan, turvattomuuden, rankaisemattomuuden ja ihmisoikeusloukkausten ennennäkemätön lisääntyminen; pitää ratkaisevan tärkeänä mahdollistaa sellaisen terveen toimintaympäristön kehittäminen kansalaisyhteiskunnalle, jossa suojellaan ihmisoikeusjärjestöjä ja ympäristön suojelijoita;

I. ottaa huomioon, että 74 prosenttia Latinalaisen Amerikan ja Karibian maista on erittäin alttiita äärimmäisille sääilmiöille ja suurille ilmastoon liittyville haasteille, kuten El Niñon vaikutukselle elintarvikehuoltoon; toteaa, että kyseinen alue on maailman toiseksi alttein katastrofeille ja että kolmen viime vuosikymmenen aikana siellä on kärsinyt luonnonkatastrofeista yli 190 miljoonaa ihmistä, joiden joukossa on etenkin naisia ja heikoimmassa asemassa olevia väestöryhmiä; ottaa huomioon, että ilmastonmuutos vaikuttaa erityisesti Karibian alueen pieniin kehittyviin saarivaltioihin;

J. ottaa huomioon, että Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa on lähes 35 prosenttia maailman kaikista metsäalueista, 40 prosenttia maailman biologisesta monimuotoisuudesta ja noin 50 prosenttia maalla elävistä lajeista, jotka ovat olennaisen tärkeitä ilmastonmuutoksen torjunnassa; toteaa, että alkuperäisyhteisöjen perinteisellä tietämyksellä voi olla keskeinen rooli näiden metsien ja lajien suojelussa;

K. ottaa huomioon, että sekä EU että Latinalaisen Amerikan ja Karibian maat ovat sitoutuneet Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseen; toteaa, että perushyödykkeiden (maataloustuotteiden ja luonnonvarojen) osuus kaikesta Latinalaisen

Amerikan ja Karibian maiden tavaraviennistä on noin 50 prosenttia; ottaa huomioon, että Latinalaisen Amerikan ja Karibian mailla on suuret raaka-ainevarannot, joita tarvitaan talouksiemme vihreän siirtymän ja energiasiirtymän toteuttamiseksi; katsoo, että näiden raaka-aineiden tarpeen ja siihen liittyvän Global Gateway -hankkeiden puitteissa tehtävän yhteistyön olisi perustuttava molempia osapuolia hyödyttäviin kumppanuuksiin, joilla muun muassa luodaan työpaikkoja ja investointeja ja sitä kautta lisäarvoa alueelle sekä vastataan haasteisiin, jotka liittyvät monimuotoisuuteen ja ruokaturvaan kohdistuvien paineiden kasvuun; ottaa huomioon, että Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella on huomattava pula investoinneista, joita tarvitaan oikeudenmukaisen vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttamiseen;

L. ottaa huomioon, että väestönkehitys ja epidemiologinen kehitys sekä ilmastonmuutoksen vaikutukset EU:ssa ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa lisäävät hoivan, myös pitkäaikaishoidon, kysyntää ja vaikuttavat siten naisten yhtäläisiin oikeuksiin ja mahdollisuuksiin, sillä kotitalous- ja hoivatyötä tekevät pääasiassa naiset joko palkallisena tai palkattomana työnä, koska miesten ja naisten jaetun vastuun varmistamiseksi ei ole käytössä tarvittavia hoitopolitiikkoja ja -palveluja;

M. ottaa huomioon, että autokraattiset suuntaukset ja autokratiat kaikkialla maailmassa haastavat enenevässä määrin sääntöpohjaista monenvälistä järjestystä, johon rauha ja vauraus sekä oikeusvaltioperiaatteen, kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen ovat 80 viime vuoden aikana perustuneet; ottaa huomioon, että näillä kahdella alueella on yhteensä kolmasosa äänioikeuksista YK:ssa;

N. ottaa huomioon, että Venäjän laiton, perusteeton ja provosoimaton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan rikkoo räikeästi kansainvälistä oikeutta ja uhkaa maailmanlaajuista turvallisuutta ja että se edellyttää lujaa, koordinoitua ja yksiselitteistä kantaa demokraattisilta kumppaneilta, myös Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kumppaneilta; ottaa huomioon, että useimmat Latinalaisen Amerikan ja Karibian maat ovat tukeneet YK:n päätöslauselmia Venäjän Ukrainaan kohdistamaa hyökkäystä vastaan;

O. ottaa huomioon, että ulkoiset toimijat, erityisesti Kiina, Venäjä ja Iran, ovat laajentaneet jalanjälkeään Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella ja että esimerkiksi Kiina on lisännyt investointeja infrastruktuuriin ja raaka-ainehankkeisiin, Venäjä on vahvistanut diplomaattista, poliittista, propagandistista, sotilaallista ja turvallisuuteen liittyvää läsnäoloaan ja Iran on lisännyt tiedustelutoimintaa alueella; ottaa huomioon, että nämä ulkoiset toimijat tukevat paikallisia demokratian vastaisia voimia ja edistävät demokratian taantumista; ottaa huomioon, että Venäjä hyödyntää taloudellista riippuvuutta, esimerkiksi lannoitteista ja dieselistä, ja

pyrkii horjuttamaan demokraattisia järjestelmiä disinformaatiokampanjoillaan; ottaa huomioon, että Kiinan läsnäolo luo myös taloudellisia riippuvuuksia, jotka vaikuttavat alueen maiden ulkopolitiikkaan;

P. ottaa huomioon, että sananvapaus ja kokoontumisvapaus ovat demokraattisten, vapaiden ja osallistavien yhteiskuntien keskeisiä osatekijöitä ja mahdollistajia; ottaa huomioon, että poliittisiin vastustajiin kohdistuva väkivalta uhkaa suoraan demokratian perustuksia, mistä ovat osoituksena kolumbialaisen senaattorin Miguel Uribe Turbayn murha ja väkivallan hälyttävä lisääntyminen Kolumbiassa;

Q. panee merkille, että EU ja Euroopan parlamentti ovat tukeneet vuonna 2016 tehtyä Kolumbian rauhanprosessia koskevaa sopimusta ja että ne seuraavat edelleen sen täytäntöönpanoa; ottaa huomioon, että rauhansopimus päätti viisi vuosikymmentä kestäneen aseellisen konfliktin; katsoo, että EU:n jatkuvassa tuessa rauhansopimuksen täysimääräiselle täytäntöönpanolle olisi otettava huomioon väkivallan viimeaikainen kiihtyminen;

R. ottaa huomioon, että demokratian yleinen taantuminen autokraattisissa ja epäliberaaleissa hallinnoissa mahdollistaa näiden hallintojen legitimointiin tähtäävät strategiat, kuten sortolakien täytäntöönpanon tehokkaan valvonnan poistamisen;

S. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti on vastikään ilmaissut yksiselitteisesti kantansa useissa päätöslauselmissa, joissa on arvosteltu EU:n ja Kuuban välisen poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevan sopimuksen noudattamatta jättämistä; ottaa huomioon, että Kuubassa on tällä hetkellä 1 155 poliittista vankia ja maan hallinto syyllistyy järjestelmällisiin ihmisoikeusloukkauksiin;

T. toteaa, että parlamentti tuomitsi Nicolás Maduron 10. tammikuuta 2025 toteuttaman Venezuelan presidentin vallan anastuksen ja tunnusti Edmundo González Urrutian Venezuelan lailliseksi ja demokraattisesti valituksi presidentiksi ja María Corina Machadon Venezuelan demokraattisten voimien johtohahmoksi; ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti myönsi heille vuoden 2024 Saharov-mielipiteenvapauspalkinnon, joka symboloi tukea vapauden ja demokratian puolustamiselle Venezuelassa; katsoo, että myötätunnon ilmaisu olisi paikallaan niille yli seitsemälle miljoonalle venezuelalaiselle, jotka ovat joutuneet pakenemaan maastaan vuodesta 2015 lähtien ja joista noin kuusi miljoonaa on asettunut asumaan Latinalaisen Amerikan ja Karibian maihin; ottaa huomioon, että naapurimaihin on kohdistunut huomattavaa painetta; katsoo, että vastaanottaville yhteisöille, erityisesti Kolumbialle, olisi annettava tunnustusta niiden solidaarisuudesta ja huomattavista ponnisteluista tarjota terveydenhuoltoa, koulutusta ja työllistymismahdollisuuksia venezuelalaisille pakolaisille, koska tämä edistää alueellista vakautta ja perusoikeuksien suojelua;

U. ottaa huomioon, että Nicaraguan hallinto on vuodesta 2018 lähtien vainonnut järjestelmällisesti, toistuvasti ja mielivaltaisesti muun muassa ihmisoikeuksien puolustajia, oppositiota ja uskontokuntien edustajia; ottaa huomioon, että yli 5 600 kansalaisjärjestöä, muun muassa uskonnollisia ryhmiä – pääasiassa katolisia – on lakkautettu ja niiden varat on takavarikoitu; ottaa huomioon, että parlamentti on toistuvasti tuominnut Daniel Ortegan ja Rosario Murillon sanelupolitiikkaan perustuvan hallinnon Nicaraguassa;

V. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen presidentin Trumpin hallinnon toteuttamat toimet ovat synnyttäneet geopoliittista epävarmuutta, horjuttaneet monenvälisyyttä ja vaikeuttaneet EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueidenvälistä yhteistyötä ja siten korostaneet EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden välisen vahvan ja itsenäisen liiton tarvetta; ottaa huomioon, että EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden strateginen liitto on avainasemassa yhteisten arvojen ja etujen, kuten monenvälisyyden ja demokratian, edistämisessä;

W. ottaa huomioon, että Latinalaisen Amerikan ja Karibian alue on edelleen aliedustettuna keskeisissä kansainvälisen tason organisaatioissa ja foorumeilla, mukaan lukien G20-maat ja kansainväliset rahoitusorganisaatiot; ottaa huomioon, että Meksiko ja Brasilia, jotka ovat Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kaksi suurinta taloutta, ovat erityisasemassa EU:n ja kyseisen alueen välisissä suhteissa, niillä on merkittävästi geopoliittista vaikutusvaltaa ja ne on virallisesti nimetty EU:n strategisiksi kumppaneiksi;

X. ottaa huomioon, että huumekauppa uhkaa vakavalla tavalla molempien alueiden turvallisuutta; ottaa huomioon, että vuodesta 2020 alkaen unionista on tullut maailman laajin kokaiinin markkina-alue; katsoo, että suuri osa tästä kokaiinista on peräisin Latinalaisen Amerikan ja Karibian maista ja tulee EU:hun pääasiassa Atlantin rannikolla sijaitsevien eurooppalaisten satamien kautta;

Y. ottaa huomioon, että kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuudet kaventuvat monissa Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa, joissa ihmisoikeusjärjestöihin, -aktivisteihin ja ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistuvat hyökkäykset lisääntyvät ennennäkemättömällä tavalla, mikä saa aikaan pakkomuuttoa, väkivaltaa ja rankaisemattomuutta;

Z. toteaa, että strategisesti on sekä EU:n että Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden edun mukaista vahvistaa strategista riippumattomuuttaan ja monipuolistaa toimitusketjujaan; ottaa huomioon, että Latinalaisella Amerikalla on maailmanlaajuinen johtoasema kestävän energian tuotannossa, sillä arviolta 69 prosenttia alueen sähköstä tuotetaan uusiutuvista ja puhtaista lähteistä, mikä on osoitus sen strategisesta merkityksestä ja potentiaalista maailmanlaajuisessa vihreässä siirtymässä;

AA. ottaa huomioon, että sen jälkeen, kun CELAC perustettiin vuonna 2010, on järjestetty kolme EU–CELAC-huippukokousta vuosina 2013, 2015 ja 2023; ottaa huomioon, että EU:n ja CELACin strateginen kumppanuus juontaa kauas ja niillä on toimiva assosiaatio- ja kauppasopimusten verkosto; ottaa huomioon, että marraskuussa 2025 Kolumbiassa pidettävä EU–CELAC-huippukokous antaa merkittävän tilaisuuden vahvistaa EU:n sitoutuminen Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueeseen sekä osoittaa, että Eurooppa on tärkeä, luotettava ja strateginen kumppani, joka tarjoaa demokraattiseen yhteistyöhön ja yhteiseen vaurauteen perustuvan uskottavan vaihtoehtoisen kehitysmallin, ja että kumpikin alue on sitoutunut tiukasti alueidenväliseen yhteistyöhön ja sääntöpohjaiseen kansainväliseen järjestykseen;

1. korostaa EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden tiiviitä ihmisten välisiä, historiallisia, kulttuurisia ja taloudellisia sekä uskonnollisia siteitä, jotka laskevat perustan alueiden luonnolliselle liitolle sekä vahvan ja kestävän Euroopan ja Latinalaisen Amerikan välisen rauhan, demokratian ja vaurauden alueen kehittämiselle;

2. kannattaa politiikkaa, jolla pyritään edistämään alueellista yhteistyötä ja syvempää alueellista yhdentymistä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella; korostaa uuden maailmanlaajuisen geopoliittisen tilanteen edellyttävän EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kumppanuudelta laadullista harppausta, jotta voidaan kehittää edelleen strategista liittoa ja puolustaa monenvälisyyttä ja sen perusperiaatteita, joita ovat muun muassa vuoropuhelu, osallistaminen, kansainvälinen solidaarisuus ja YK:n peruskirjan, ihmisoikeuksien, humanitaarisen oikeuden kunnioittaminen sekä kestävän kehityksen edistäminen;

3. katsoo, että EU:lla ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian mailla on luonnollisina strategisina kumppaneina historiallinen tilaisuus vahvistaa liittoaan nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa, jota leimaa strateginen kilpailu; katsoo, että niiden kumppanuus voi toimia tärkeänä puskurina kasvavia geopoliittisia jännitteitä vastaan, sillä siinä kehitetään yhteisiä politiikkoja, joilla edistetään osapuolten strategista riippumattomuutta, yhteistyötä ja keskinäistä kunnioitusta;

4. korostaa, että Euroopan ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen suhteet perustuvat myös tiiviisiin ihmisten välisiin yhteyksiin; muistuttaa, että yhä irrallisemmassa maailmassa henkinen pääoma, johon kuuluvat yhteiset kielet, yhteinen perintö ja kulttuurisiteet, on vaalimisen arvoinen strateginen voimavara;

5. korostaa, että EU on uudistanut sitoumuksensa ja lisännyt toimintaansa alueella, mistä on esimerkkinä vuonna 2023 järjestetty käänteentekevä EU–CELAC-huippukokous, jossa tapahtui selkeä käänne vuosia kestäneen vähäisen osallistumisen jälkeen; korostaa, että tarvitaan jatkuvaa sitoutumista EU:n etujen ja arvojen

edistämiseen; panee merkille, että EU:n viime vuosikymmeninä hiipuneen toiminnan jättämä tyhjiö on antanut Kiinalle, Venäjälle ja Iranille tilaa kasvattaa vaikutusvaltaansa; pitää valitettavana, että tämä lähentyminen autoritaarisiin hallintoihin viime kädessä heikentää alueen demokratiaa;

6. toteaa, että EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen suhteita on edelleen kiireellisesti parannettava ja kehitettävä vastauksena uusiin geopoliittisiin muutoksiin, ilmastonmuutokseen, teknologian kehitykseen, kasvavaan eriarvoisuuteen ja turvallisuushaasteisiin, joita molemmilla alueilla on edessään, minkä lisäksi on lisättävä kummankin alueen strategista riippumattomuutta;

EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen strategisen liiton, vuoropuhelun tehostamisen ja yhteistyön geopoliittinen merkitys

7. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita tehostamaan diplomaattisia toimia alueella, jotta EU ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maat lähentyisivät keskeisissä ulkopoliittisissa kysymyksissä ja etenkin, jotta omaksuttaisiin tiukempi kanta Venäjän Ukrainassa käymään hyökkäyssotaan ja kansainvälisiin ponnisteluihin pysyvän tulitauon ja jatkuvien humanitaarisen avun toimitusten aikaan saamiseksi Gazaan ja kaikkien panttivankien vapauttamiseksi ehdoitta; korostaa, että nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden kumppanuus olisi perustettava yhteisen strategisen autonomian logiikkaan, ulkoisten riippuvuuksien vähentämiseen ja monenvälisen sääntöpohjaisen järjestyksen puolustamiseen tämän kumppanuuden ohjaavina periaatteina;

8. kannustaa syventämään EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden yhteistyötä kansainvälisillä foorumeilla monenvälisen maailmanjärjestyksen, kansainvälisen oikeuden, demokratian ja ihmisoikeuksien, humanitaarisen oikeuden ja niitä koskevien periaatteiden kunnioittamisen, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja kestävän kehityksen edistämiseksi ja puolustamiseksi; korostaa tässä yhteydessä, että EU:n on osoitettava kumppaneilleen Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa, että sillä on tarjota kumppanuudelle paremmat edellytykset kuin autoritaarisilla hallinnoilla;

9. korostaa siksi, että on tärkeää varmistaa, että EU:n toimissa keskitytään demokraattisten instituutioiden, oikeusvaltioperiaatteen ja poliittisen vastuuvelvollisuuden vahvistamiseen, ja kehottaa edistämään uudistuksia ja rauhanrakentamistoimenpiteitä, joilla pyritään vahvistamaan turvallisuutta ja vakautta molemmilla alueilla; muistuttaa, että ihmisoikeuksien, demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja sukupuolten tasa-arvon puolustamisen on oltava monialainen edellytys kaikille EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden välisille sopimuksille ja rahoitukselle, myös

naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä – Globaali Eurooppa (NDICI – Globaali Eurooppa) myönnettävälle rahoitukselle; kehottaa huolehtimaan avoimuudesta ja vastuuvelvollisuudesta, erityisesti kauppa- ja investointijärjestelyissä;

10. on huolissaan demokratian taantumisesta Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa vuodesta 2019 alkaen ja tuomitsee ihmisoikeusloukkaukset ja perusoikeuksien rajoitukset tällä alueella, erityisesti maailman autoritaarisimmin hallituissa Nicaraguassa, Kuubassa ja Venezuelassa; ilmaisee syvän huolensa hallinnon muuttumisesta yhä autoritaarisemmaksi ja populistisemmaksi Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa ja niiden demokraattisten instituutioiden, monenvälisyyden, oikeusvaltioperiaatteen, perusoikeuksien ja -vapauksien, kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien ja keskeisten sosiaalisten suojelutoimien yhä pahemmasta rapautumisesta; korostaa tarvetta vahvistaa tukea demokraattisille toimijoille ja kansalaisyhteiskunnalle ja vaatii vapauttamaan välittömästi kaikki poliittiset vangit;

11. tuomitsee erityisesti Kuuban hallinnon järjestelmälliset mielenosoittajien, poliittisten toisinajattelijoiden, uskonnollisten johtajien ja ihmisoikeusaktivistien ihmisoikeuksien loukkaukset sekä sen, että maan hallinto vaikeuttaa riippumattomien kansalaisyhteiskunnan järjestöjen perustamista; panee merkille, että luotettavien lähteiden mukaan Kuubassa on yli tuhat poliittista vankia, joista osa on alaikäisiä, ja kehottaa maan hallintoa vapauttamaan heidät viipymättä; kehottaa käyttämään kaikkia tarvittavia käytettävissä olevia keinoja mitään kaihtamatta, jotta varmistetaan EU:n ja Kuuban välisen poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä koskevan sopimuksen demokratia- ja ihmisoikeuslausekkeiden noudattaminen; kehottaa jälleen neuvostoa määräämään pakotteita henkilöille, jotka ovat vastuussa oikeuksien jatkuvista loukkauksista; tuomitsee kuubalaisten palkkasoturien osallistumisen Venäjän etulinjan sotatoimiin Ukrainassa;

12. tuomitsee jyrkästi Venezuelan hallinnon masinoimat vaalipetokset vuoden 2024 presidentinvaaleissa ja toukokuun 2025 valeparlamenttivaaleissa eikä hyväksy niiden tuloksia; vaatii Maduron hallitusta lopettamaan sortopolitiikkansa ja hyökkäykset kansalaisyhteiskuntaa ja oppositiota vastaan; palauttaa mieliin, että Euroopan parlamentti tunnusti 19. syyskuuta 2024 Edmundo González Urrutian Venezuelan lailliseksi ja demokraattisesti valituksi presidentiksi ja María Corina Machadon Venezuelan demokraattisten voimien johtohahmoksi; korostaa, että useat alueen ja maailman demokraattisista valtioista ovat tunnustaneet Edmundo González Urrutian maan vaaleilla valituksi presidentiksi; on tyytyväinen, että Euroopan parlamentti myönsi 17. joulukuuta 2024 vuoden 2024 Saharov-mielipiteenvapauspalkinnon María Corina Machadolle ja Edmundo González Urrutialle, jotka edustavat kaikkia vapauden ja demokratian palauttamiseksi taistelevia venezuelalaisia; antaa kiitosta Venezuelan kansan sitoutumisesta demokratiaan ja

demokraattisen opposition jatkuvasta lannistumattomuudesta huolimatta Maduron hallinnon voimistuvista sortotoimista;

13. muistuttaa, että Nicaraguassa Ortegan–Murillon hallinto hyväksyi tammikuussa 2025 perustuslakiuudistuksen, joka tekee lopun vallan kolmijaosta ja poliittisesta moniarvoisuudesta, sementoi kaikkia hallinnonaloja ja tiedotusvälineitä kontrolloivien ja presidentinvaltaa yhdessä käyttävien hallitsijoiden aseman eikä piittaa ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten yleissopimusten noudattamisesta; tähdentää Nicaraguan hallinnon ylläpitävän tiiviitä yhteyksiä muihin autokratioihin, kuten Iraniin, Venezuelaan ja Kuubaan, ja tuomitsee jyrkästi sen järjestelmälliset ihmisoikeusloukkaukset, demokraattisen opposition vainon, katoliseen kirkkoon ja kansalaisyhteiskuntaan kohdistetut tukahduttamistoimet sekä vapaiden tiedotusvälineiden ja kaikkien sellaisten ilmausten vaientamisen, joissa tehdään pesäeroa hallitukseen; kehottaa painokkaasti Nicaraguan viranomaisia palauttamaan oikeusvaltioperiaatteen, perusvapaudet ja kaikkien maanpaossa olevien nicaragualaisten oikeudet, kuten oikeuden palata maahan turvallisesti viipymättä; toistaa vaatimuksensa EU:n assosiaatiosopimuksen demokratialausekkeen soveltamisesta ja sulkee pois mahdollisuuden vuoropuhelusta kansalliskokouksen jäsenten kanssa, koska se on Nicaraguan hallinnon määräysvallassa, sekä kehottaa määräämään Ortegalle, Rosario Murillolle ja heidän sisäpiirilleen lisää pakotteita; kehottaa kumoamaan välittömästi kansainvälisiä ihmisoikeuksien seurantamekanismeja koskevan kiellon ja palauttamaan yli 3 000 kansalaisjärjestön oikeusaseman, jonka Nicaraguan hallitus peruutti vuonna 2018;

14. on syvästi huolestunut demokraattisten periaatteiden rapautumisesta ja perustuslaillisten takeiden tahallisesta kiertämisestä muissa Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa, varsinkin El Salvadorissa; ilmaisee huolensa oikeuslaitoksen riippumattomuuden puutteesta, hallituksen toimien avoimuuden puutteesta, liiallisesta voimankäytöstä, perusteettomasta militarisoinnista sekä kokoontumis- ja lehdistönvapauden kasvavista rajoituksista; on erittäin huolestunut tiedoista, joiden mukaan ihmisiä pidätetään laajalti ilman asianmukaista syytä ja kidutetaan, siviilien tahdonvastaisista katoamisista ja vankiloiden hälyttävästä tilanahtaudesta; arvostelee viranomaisia siitä, että ne eivät ole saattaneet turvallisuusjoukkoja vastuuseen toimistaan ja että ne ovat jatkuvasti evänneet kansainväliset valvonta- ja tutkintatoimia koskevat pyynnöt;

15. tuomitsee jyrkästi Venäjän federaation turvautumisen hybriditaktiikkaan, joka pitää sisällään sotilas-, kyber-, tiedonhankinta- ja talousalan operaatioita, erityisesti energia-alalla, sekä pakotteiden kiertämisen, läpinäkymättömät käytännöt ja korruption, joita käytetään laajentumistarkoituksessa ja joilla heikennetään alueellista turvallisuutta, edistetään sisäistä epävakauttamista ja muodostetaan demokratiaa, rauhaa ja kansainvälistä oikeutta uhkaava blokki; on syvästi huolissaan

Venezuelan ja Venäjän federaation strategisesta kumppanuudesta, joka aiheuttaa riskejä alueelliselle ja kansainväliselle turvallisuudelle; kehottaa EU:ta tehostamaan toimiaan Venäjän propagandan torjumiseksi alueella; muistuttaa, että EU:n täytyy varmistaa, että sen edustustoilla on tarvittavat keinot disinformaation torjumiseen;

16. panee merkille, että Kiina on vuodesta 2005 lähtien myöntänyt Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueelle lainoja yhteensä yli 120 miljardin Yhdysvaltain dollarin arvosta lisätäkseen geopoliittista vaikutusvaltaansa ja tehdäkseen Latinalaisen Amerikan ja Karibian maista riippuvaisia kiinalaisesta rahoituksesta tarjoamalla investointipääomaa raakaöljyn toimittamista vastaan tai rahoittamalla energia- ja infrastruktuurihankkeita; pitää valitettavana, että nämä energia- ja infrastruktuurihankkeet johtavat usein ympäristönormien ja työelämän normien heikentymiseen; muistuttaa, että toisin kuin muut maailmanmahdit, EU ei pyri hyväksikäyttäviin tai epätasapainoisiin suhteisiin vaan kumppanuuksiin, jotka perustuvat vastavuoroisuuteen, kestävyyteen ja lisäarvon tuottamiseen; korostaa, että juuri tämä yhteistyömalli, jossa etusijalle asetetaan suvereniteetin, avoimuuden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen, tekee EU:sta alueen ensisijaisen kumppanin;

17. tukee kaikkien Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden itsenäisyyttä, alueellista koskemattomuutta ja suvereniteettia ja torjuu maailmanvaltojen pyrkimykset luoda poliittisia ja taloudellisia riippuvuussuhteita; korostaa, että valtioiden alueellisen koskemattomuuden kunnioittaminen on kansainvälisen oikeuden, YK:n peruskirjan ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen perusperiaate;

Taloudellinen yhteistyö kestävän kasvun edistämiseksi

18. pitää myönteisenä EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen vahvaa talous- ja kauppakumppanuutta, joka perustuu yhteisiin etuihin kestävän kasvun ja inhimillisen kehityksen edistämisessä, talouden häiriönsietokyvyn vahvistamisessa ja liiallisten riippuvuuksien vähentämisessä monipuolisten kauppasuhteiden avulla;

19. korostaa EU:n pyrkimystä johtaa maailmanlaajuista vihreää siirtymää ja sitä, että se tunnustaa Latinalaisen Amerikan keskeiseksi kumppaniksi tässä pyrkimyksessä; tukee Latinalaisen Amerikan ja Karibian maita laittoman metsäkadon torjunnassa ja uudelleenmetsittämishankkeiden suunnittelussa;

20. korostaa tarvetta puuttua kasvavaan eriarvoisuuteen, edistää rauhaa ja vahvistaa demokraattisia prosesseja ja instituutioita kummallakin alueella ja korostaa sukupuolten tasa-arvoa ja naisten taloudellista voimaannuttamista edistävän taloudellisen yhteistyön suurta

merkitystä; on huolissaan naisten oikeuksien taantumisesta, erityisesti heidän seksuaali- ja lisääntymisterveydestään; kehottaa kuromaan umpeen sukupuolten palkkaeron ja tukee toimia, joilla lisätään naisten edustusta poliittisissa johtotehtävissä ja lainsäädäntöelimissä, ja korostaa tarvetta saattaa EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen taloussuhteet YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelman mukaisiksi ja varmistaa parempi johdonmukaisuus taloudellisten ja toisaalta sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien tavoitteiden välillä;

21. korostaa, että EU on Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen merkittävin investoija ja kolmanneksi suurin kauppakumppani; toteaa, että Latinalaisen Amerikan ja Karibian alue on EU:n viidenneksi suurin kauppakumppani; korostaa, että tämän vahvan taloudellisen yhteistyön ei pitäisi palvella pelkästään suurten rahoituslaitosten etuja vaan olisi varmistettava, että siitä hyötyvät kaikki, erityisesti pk-yritykset, työntekijät, haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset ja maaseutualueiden ja syrjäisten alueiden asukkaat;

22. korostaa, että sekä Lettan raportissa sisämarkkinoiden tulevaisuudesta että Draghin raportissa Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuudesta korostetaan tarvetta tehostaa toimia EU:n kriittisten raaka-aineiden saannin turvaamiseksi, ja korostaa Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen potentiaalia nousta keskeiseksi kumppaniksi toimitusketjujen monipuolistamisessa; suhtautuu myönteisesti kriittisiä raaka-aineita koskevien yhteisymmärryspöytäkirjojen tekemiseen kumppaneiden kanssa ja painottaa, että ne ovat ratkaisevan tärkeitä EU:n toimitusketjujen monipuolistamisen kannalta; katsoo, että näiden sopimusten sekä taloudellisen ja poliittisen yhteistyön syventämisen kahdenvälisiä sopimuksia tekemällä pitäisi johtaa alan investointien lisääntymiseen, mikä hyödyttää molempia alueita;

23. kehottaa lisäämään sääntelyä ja avoimuutta keskeisillä talouden aloilla, kuten kaivosalalla, jolla vähäinen sääntely voi johtaa konflikteihin ja hyväksikäyttöön; kehottaa kaikkia kumppaneita vahvistamaan työntekijöiden oikeuksia ja edistämään osuuskuntia ja muita aloitteita, joilla lisätään työntekijöiden osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksia taloudessa; korostaa, että on tärkeää varmistaa, että kriittisten raaka-aineiden louhinnassa, kaupassa ja jalostuksessa noudatetaan ympäristönsuojelua, yhteiskuntavastuuta ja ihmisoikeuksia koskevia tiukkoja normeja, ja tukee sellaisten vaihtoehtoisten, häiriönsietokykyisten, kestävien ja avoimien arvoketjujen kehittämistä, jotka tuottavat vaurautta kaikille asianosaisille yhteiskunnille;

24. kehottaa komissiota tehostamaan Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden kanssa käytävää vuoropuhelua EU:n lainsäädännön vaikutuksista niiden paikalliseen talouteen;

Strategiset kumppanuudet ja kansainväliset sopimukset

25. panee merkille näiden kahden alueen tiiviin sopimusverkoston ja korostaa sellaisten uusien ja entistä kunnianhimoisempien sopimusten ja kumppanuuksien solmimisen perustavanlaatuista geopoliittista merkitystä, jotka ovat osallistavia, kestäviä ja molempia osapuolia hyödyttäviä ja perustuvat yhteisiin arvoihin ja ihmisoikeuksien ehdottomaan kunnioittamiseen; korostaa tällaisten sopimusten roolia taloudellisen yhdentymisen edistämisessä, jotta saadaan aikaan yhteisen vaurauden ja entistä vahvemman taloudellisen turvallisuuden alue; korostaa EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kahdenvälisen kaupan tärkeyttä elintarvikejärjestelmien monipuolistamisessa ja ruokaturvan vahvistamisessa;

26. muistuttaa Meksikon ja Brasilian erityisasemasta näiden kahden alueen välisissä suhteissa, sillä niillä on EU:n strategisen kumppanin asema; kannustaa voimakkaasti molempia osapuolia hyödyntämään paremmin näiden strategisten kumppanuuksien suomia mahdollisuuksia; painottaa tarvetta lunastaa lupaus järjestää kahdenvälinen huippukokous molempien edellä mainittujen maiden kanssa kahden vuoden välein;

27. pitää myönteisenä EU:n ja Keski-Amerikan välisen assosiaatiosopimuksen ratifioinnin päätökseen saattamista sekä sopimuksen poliittista vuoropuhelua, yhteistyötä ja kauppaa koskevien kolmen pilarin voimaantuloa toukokuussa 2024; kehottaa ottamaan käyttöön vakaat ja osallistavat mekanismit, jotka mahdollistavat kansalaisyhteiskunnan osallistumisen EU:n ja Keski-Amerikan välisen assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoon ja seurantaan sekä demokraattisten periaatteiden, avoimuuden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vaalimiseen; kehottaa EU:ta ja Keski-Amerikan maita harjoittamaan aktiivista toimintapolitiikkaa ja varmistamaan asianmukaisen rahoituksen, jotta voidaan optimoida sopimuksen myönteinen vaikutus kestävän kehityksen tavoitteisiin molemmilla alueilla;

28. pitää myönteisenä EU:n ja Chilen välisen laajennetun puitesopimuksen tekemistä ja kehottaa ratifioimaan sen nopeasti ja kaikilta osin; pitää lisäksi myönteisenä neuvottelujen päätökseen saattamista EU:n ja Meksikon kokonaissopimuksesta, jolla vahvistetaan poliittista yhteistyötä, avataan uusia kaupankäyntimahdollisuuksia ja vahvistetaan siteitä digitalisaation, innovoinnin ja turvallisuuden kaltaisilla strategisilla aloilla, sekä kehottaa allekirjoittamaan ja ratifioimaan sen nopeasti; tunnustaa Meksikon keskeisen roolin Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella ja sen pyrkimyksen monipuolistaa kauppaa ja poliittisia kumppanuuksia; painottaa EU:n ja Meksikon sopimuksen vahvistavan EU:n roolia strategisena kumppanina alueella ja sen valmiuksia vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin;

29. korostaa, että on tärkeää saavuttaa Pariisin ilmastosopimuksessa asetetut tavoitteet, ja suhtautuu myönteisesti siihen, että EU:n ja Mercosurin sopimukseen on sisällytetty sitova lauseke sen sitoumusten noudattamisesta; korostaa, että EU:n ja Mercosurin kumppanuussopimus tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa merkittävästi EU:n ja Mercosurin alueidenvälistä yhteistyötä yhteisten haasteiden ratkaisemisessa ja samalla torjua alueen autoritaaristen toimijoiden kasvavaa vaikutusvaltaa ja auttaa EU:ta monipuolistamaan kriittisten raaka-aineiden saantiaan;

Monenvälinen yhteistyö

30. muistuttaa, että Euroopan ja Latinalaisen Amerikan keskinäinen liitto on kuin silta, jonka toivotaan paitsi estävän vaarallisen ajautumisen kohti sulkeutuneita ja ideologisesti polarisoituneita blokkeja myös ennen kaikkea luovan foorumin kansainväliselle vuoropuhelulle, joka vähentää jännitteitä ja edistää yhteisiä ratkaisuja;

31. painottaa Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden merkittävää toimintaa monenvälisissä järjestöissä ja niiden aktiivista roolia pyrittäessä ratkaisemaan ilmastonmuutoksen, rauhan ja turvallisuuden, muun muassa naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman edistämisen, sekä kestävän kehityksen kaltaisia maailmanlaajuisia haasteita; korostaa molempien alueiden sitoutumista YK:n peruskirjan, ihmisoikeuksien, edustuksellisen demokratian ja vahvan monenvälisen hallinnon puolustamiseen; kehottaa niitä puolustamaan edelleen monenvälisyyttä, erityisesti YK-järjestelmää, ja viemään yhdessä eteenpäin globaalin hallinnon instituutioiden, myös kansainvälisten rahoituslaitosten, uudistamista osallistavamman ja edustavamman monenvälisyyden aikaansaamiseksi;

32. kehottaa edistämään viisumivapautta koskevien sopimusten tekemistä niiden maiden kanssa, joiden kanssa keskustelut ovat pisimmällä;

EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kehitysyhteistyö, humanitaarinen apu ja kestävät investoinnit Global Gateway -aloitteen avulla

33. muistuttaa, että EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan ensisijaisena tavoitteena on köyhyyden vähentäminen ja pitkällä aikavälillä sen poistaminen; korostaa, että köyhyyden poistaminen, erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ryhmien, kuten naisten, tyttöjen ja vammaisten henkilöiden, keskuudessa on olennaisen tärkeää, jotta voidaan puuttua kasvavaan eriarvoisuuteen, joka heikentää sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja rajoittaa taloudellista potentiaalia; muistuttaa, että Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden velkataakka aiheuttaa valtavia taloudellisia ja sosiaalisia kustannuksia, joilla on pitkäkestoisia vaikutuksia köyhyyteen ja eriarvoisuuteen; kannattaa velkojen uudelleenjärjestelyä; painottaa,

että kestävän kehityksen tavoitteiden ja Pariisin sopimuksen on oltava keskeisessä asemassa Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden ja EU:n välisessä yhteistyössä; muistuttaa, että kehitysavun ja rahoituksen saanti on erityisen tärkeää hauraille maille ja muun muassa ilmastonmuutoksen vaikutuksille alttiimmille maille, erityisesti Karibian alueen pienille kehittyville saarivaltioille, sekä korkeampaan tulotasoon siirtyville maille;

34. korostaa, että EU on Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen johtava kehitysyhteistyön rahoittaja; muistuttaa, että on tärkeää vahvistaa EU:n kehityspolitiikkaa ja humanitaarista apua Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa, ja kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita vahvistamaan unionin muita ulkoisia painopisteitä, kuten turvallisuutta, kestävää kehitystä ja kauppaa, muuttoliikettä, kalastusta, maataloutta, ilmastonmuutosta ja energiaa koskevia painopisteitä; kehottaa luomaan tehokkaita synergioita EU:n humanitaarisen avun kanssa noudattaen täysin yhteisen vastuunoton periaatetta ja ottaen huomioon Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kehityspoliittiset painopisteet; kehottaa käymään säännöllistä kahdenvälistä vuoropuhelua ja tarvittaessa järjestämään kuulemisia molempien alueiden paikallishallintojen ja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa sekä muun muassa tukemaan EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen välisiin assosiaatiosopimuksiin kirjattuja kestävän kehityksen tavoitteita, etenkin koska virallinen kehitysapu ja humanitaarinen apu ovat kaikkialla vähenemään päin;

35. on huolissaan kehitysavun ja humanitaarisen avun leikkauksista eri puolilla maailmaa, erityisesti virallisen kehitysavun vähenemisestä ja Yhdysvaltain kehitysyhteistyöviraston useimpien (jopa 83 prosentin) ohjelmien keskeyttämisestä, sekä useiden EU:n jäsenvaltioiden kansainvälisiin avustusmäärärahoihinsa tekemistä leikkauksista, sillä tämä rahoitus on ollut ratkaisevan tärkeää merkittävien sosiaalisten, taloudellisten ja poliittisten muutosten tukemisessa alueella; toteaa jälleen, että näillä leikkauksilla on kauaskantoisia vaikutuksia kehitysohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella; ilmaisee vakavan huolensa viimeaikaisten leikkausten vaikutuksesta kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen tosiasiallisiin osallistumismahdollisuuksiin ja kykyyn jatkaa toimintaansa ihmisoikeuksien, demokratian ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi alueella ja autoritaaristen hallintojen torjumiseksi; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita tarjoamaan riittävästi kehitysapua ja humanitaarista apua Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueelle;

36. korostaa, että virallisen kehitysavun perinteiset muodot ovat osoittautuneet keskeisiksi ja tehokkaiksi köyhyyden vähentämisessä, kasvavan eriarvoisuuden torjumisessa, terveys- ja koulutustulosten parantamisessa sekä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämisessä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella, erityisesti aliedustettujen ja marginalisoituneiden ryhmien, kuten tyttöjen, naisten, nuorten,

vammaisten henkilöiden, alkuperäiskansojen ja afrikkalaistaustaisten ihmisten, osallistamisen osalta;

37. kehottaa kansalaisyhteiskuntaa osallistumaan täysipainoisesti EU:n ohjelmien suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja seurantaan, jotta varmistetaan kestävää kehitystä tukeva politiikkajohdonmukaisuus;

38. korostaa EU:n, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön maiden sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kumppaneiden kolmenvälisen yhteistyön strategista potentiaalia kehityksen, vastavuoroisen oppimisen ja toimintapolitiikkaa koskevan innovoinnin vaikutusten tehostamiseksi; painottaa, että tällaisilla kumppanuuksilla voidaan edistää osallistavia ratkaisuja maailmanlaajuisiin haasteisiin silloin, kun ne ovat paikallisten prioriteettien mukaisia ja niissä keskitytään valmiuksien kehittämiseen; kehottaa EU:ta lisäämään tukeaan kolmenvälisille yhteistyöaloitteille NDICI – Globaali Eurooppa -välineen puitteissa ja sisällyttämään ne järjestelmällisesti EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen strategiseen ohjelmaan;

39. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita hyödyntämään Global Gateway -strategian kaltaisia merkittäviä aloitteita investointien lisäämiseksi Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueelle ja varmistamaan, että EU on edelleen kyseisten maiden vahva ja kilpailukykyinen kumppani, sillä Kiina ja Venäjä kasvattavat läsnäoloaan alueella, mistä ovat selkeänä osoituksena Kiinan 13. toukokuuta 2025 järjestetyssä Kiinan ja CELAC-maiden välisessä foorumissa antamat sitoumukset; korostaa, että EU:n investointien lisääminen Latinalaiseen Amerikkaan on sitäkin tärkeämpää, koska Uusi silkkitie -aloite valtaa alaa Latinalaisessa Amerikassa Kolumbian liityttyä siihen Kiinan ja CELAC-maiden välisessä foorumissa 13. toukokuuta 2025; kehottaa komissiota toteuttamaan Global Gateway -strategiassa suunnitellut hankkeet ja toimintasuunnitelmat, jotta voidaan muiden tavoitteiden ohella rakentaa kestävää ja korkealaatuista infrastruktuuria, jolla tosiasiallisesti edistetään paikallista arvonmuodostusta, vahvistetaan alueidenvälisiä arvoketjuja ja parannetaan molempien alueiden taloudellista turvallisuutta; vaatii, että Global Gateway -strategiassa olisi aina noudatettava EU:n perusarvoja, kuten ihmisoikeuksien kunnioittamista, hyvää hallintotapaa, demokratiaa ja avoimuutta, sekä huolehdittava ympäristön kestävyydestä EU:n kehitysyhteistyön tuloksellisuuden periaatteiden mukaisesti; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita varmistamaan, että Global Gateway -strategian puitteissa tehtyihin investointeihin sisältyy tiukkoja asianmukaisen huolellisuuden prosesseja;

40. kehottaa panemaan tehokkaasti täytäntöön EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen Global Gateway -investointiohjelman edistämällä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia ja tukemaan näin kestävää kehitystä, osallistavaa kasvua ja työllisyyttä sekä oikeudenmukaista vihreää ja digitaalista siirtymää; kehottaa komissiota varmistamaan ensi vaiheista aina toteutukseen asti, että

nämä investoinnit ovat kestävän kehityksen tavoitteiden ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kumppaneiden määrittämien kestävän kehityksen painopisteiden mukaisia, muun muassa kuulemalla säännöllisesti paikallisviranomaisia ja kansalaisyhteiskunnan edustajia sekä tekemällä vaikutustenarviointeja ja muita arviointeja, ja varmistamaan, että niillä vastataan paikallisiin ja alueellisiin tarpeisiin ja saadaan aikaan merkityksellisiä kehitystuloksia ja että ne ovat sukupuolisensitiivisiä;

41. korostaa, että on tärkeää luoda oikeanlaiset olosuhteet, jotta voidaan saada liikkeelle sekä julkisia että yksityisiä investointeja kestävän kehityksen tukemiseksi; painottaa tässä yhteydessä tarvetta paikata 99 miljardin Yhdysvaltain dollarin vuotuista rahoitusvajetta alueen kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisten infrastruktuuri- ja ilmastohankkeissa, jotta oikeudenmukainen vihreä ja digitaalinen siirtymä saadaan toteutettua; korostaa Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussan (EKKR+) keskeistä roolia pyrittäessä mobilisoimaan investointeja näiden tavoitteiden saavuttamiseksi sekä Euroopan investointipankin (EIP) ja erityisesti EIP Globalin roolia EKKR+:n puitteissa pyrittäessä puuttumaan alueella vallitsevaan jatkuvaan pulaan vihreisiin investointeihin liittyvästä pitkäaikaisesta rahoituksesta ja teknisestä asiantuntemuksesta, kuten EIP:n ja Latinalaisen Amerikan kehitysrahoituslaitosten liiton (Latin American Association of Development Financing Institutions) vuoden 2024 kyselystä käy ilmi; kannattaa syvempää yhteistyötä paikallisten rahoituslaitosten ja alueellisten kehityspankkien kanssa ja kehottaa lisäämään EKKR+ -takausten käyttöä sellaisten pienimuotoisten ja vaikutuksiltaan merkittävien hankkeiden tukemiseen, joihin osallistuu kansalaisyhteiskunnan toimijoita ja paikallisyhteisöjä, Global Gateway -strategian ja EU:n kehitysyhteistyön tuloksellisuutta koskevien periaatteiden mukaisesti;

42. korostaa, että EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen välinen yhteistyö sekä kriittisten raaka-aineiden että teknologian alalla on olennaisen tärkeää oikeudenmukaisen, vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttamiseksi ja strategisen riippumattomuuden vahvistamiseksi kummallakin alueella molempia osapuolia hyödyttävien kumppanuuksien avulla; korostaa, että tällaisella yhteistyöllä autetaan vähentämään Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen talouksien riippuvuutta perushyödykkeistä (maataloustuotteista ja luonnonvaroista) ja että se näyttelee tärkeää osaa arvoketjujen vahvistamisessa sellaisten kestävien uudelleenteollistamispolitiikkojen avulla, joilla luodaan ihmisarvoisia työpaikkoja sekä edistetään ympäristön kestävyyttä ja teknologista innovointia tukevaa toimintaympäristöä; suosittaa tehostamaan digitaalista koulutusta ja tutkimusta koskevaa yhteistyötä EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen yliopistojen ja innovaatiokeskusten välillä;

43. korostaa, että Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella tehtävissä Global Gateway -investoinneissa on asetettava etusijalle

infrastruktuuriin ja eriarvoisuuteen liittyvien puutteiden, kuten digitaalisen köyhyyden ja energiaköyhyyden, korjaaminen erityisesti maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla, jotta varmistetaan, että heikosti palveluja saavat väestöryhmät pääsevät hyötymään paremmista yhteyksistä; korostaa, että tämä koskee myös nuoria ja epävirallista sektoria ja että olisi varmistettava kaikkien väestöryhmien, erityisesti syrjäytyneiden yhteisöjen, kohtuuhintainen pääsy internetiin ja parempi digitaalinen lukutaito, jotta digitaalista kuilua voidaan kuroa aktiivisesti umpeen;

44. korostaa, että nuorilla, jotka ovat rakennemuutoksen keskeisiä toimijoita, on edelleen suuria vaikeuksia saada kunnollisia työpaikkoja, ja painottaa, että Global Gateway -strategian prioriteeteilla on tuettava sellaisia investointeja ammatilliseen ja muuhun koulutukseen ja työllisyyspolitiikkatoimiin, jotka vastaavat tulevien työmarkkinoiden tarpeita;

45. muistuttaa lisäksi, että on tärkeää asettaa etusijalle ohjelmat, jotka kansainväliset ja kansalaisyhteiskunnan järjestöt ovat jo todenneet tehokkaiksi, kuten investoinnit terveydenhoito- ja hoivajärjestelmiin; kehottaa etenkin alueen haavoittuvuuden huomioon ottaen huolehtimaan vammaisten henkilöiden tosiasiallisesta osallisuudesta, jotta voidaan varmistaa osallistava, esteetön ja tehokas lähestymistapa terveyteen ja hoivaan;

46. muistuttaa, että kauppa- ja assosiaatiosopimukset antavat molemmille alueille mahdollisuuden kauppavaihtoon ja investointeihin monenlaisilla aloilla, ja korostaa, että eriarvoisuuden vähentämisen, terveydenhuollon, koulutuksen ja veden saatavuuden edistämisen sekä ihmisarvon ja perusoikeuksien vaalimisen on oltava edelleen keskeisessä asemassa EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden kumppanuudessa SEUT 208 artiklan ja NDICI – Globaali Eurooppa -välineen mukaisesti;

47. korostaa avoimuuden, vastuuvelvollisuuden ja paikalliskeskeisyyden lisäämisen merkitystä ja pitää myönteisenä, että on perustettu komission verkkosivu, jolla on tietoa nykyisistä Global Gateway -aloitteista; kehottaa komissiota julkaisemaan lisätietoja, mukaan lukien molempien alueiden paikallisviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan kuulemisten tulokset, sekä tietoja kestävän kehityksen tavoitteiden ja sekä EU:n että kumppanimaiden painopisteiden noudattamisesta vertailuarvoineen ja indikaattoreineen; kehottaa hyödyntämään komission eriarvoisuusindikaattoria (I-Marker) mahdollisimman laajasti, erityisesti Global Gateway -strategian osalta, sillä siinä olisi aina noudatettava ihmisoikeusperustaista lähestymistapaa ja siihen olisi yhdistettävä inhimillisen kehityksen indikaattoreita; korostaa lisäksi sosiaalisen suojelun ja ympäristönsuojelun merkitystä EU:n ja CELACin välisessä vuoropuhelussa;

48. painottaa, että Global Gateway -strategiaa on tarkasteltava jatkuvasti sen vaikuttavuuden ja strategisen suunnan arvioimiseksi; kehottaa tässä yhteydessä vahvistamaan Euroopan parlamentin roolia Global Gateway -aloitteen valvonnassa ja sen strategisessa ohjauksessa, erityisesti sen täytäntöönpanossa Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa, jotta voidaan varmistaa avoimuus, demokraattinen vastuuvelvollisuus, yhdenmukaisuus EU:n arvojen kanssa ja resurssien tehokas käyttö;

49. kehottaa komissiota varmistamaan kansalaisyhteiskunnan täysipainoisen osallistumisen EU:n ohjelmien suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja seurantaan, jotta taataan kestävää kehitystä tukeva politiikkajohdonmukaisuus ja luodaan tehokkaita synergioita kaikkien Global Gateway -strategiaan liittyvien hankkeiden ja EU:n humanitaarisen avun kanssa;

50. korostaa, että Global Gateway -aloitteen rinnalla on säilytettävä Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa perinteiset yhteistyökanavat; kehottaa EU:ta lisäämään rahoitusta alueen ihmisoikeus-, demokratia- ja kansalaisyhteiskuntaohjelmille ja varmistamaan, että NDICI – Globaali Eurooppa -välineestä Amerikan ja Karibian maantieteelliselle ohjelmalle suunnatut määrärahat – joiden määrä on nykyään kaikista alueista alhaisimmalla tasolla – vähintäänkin säilytetään;

51. kehottaa komissiota ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maita lisäämään toimia, joilla puututaan ihmisten aiheuttamien katastrofien ja luonnonkatastrofien taustalla oleviin syihin vahvistamalla ennaltaehkäisyä, varautumista, selviytymiskykyä ja avustustoimia sekä yhteistyötä; suhtautuu myönteisesti Barbadosissa 15. toukokuuta 2024 allekirjoitettuun alueidenväliseen yhteisymmärryspöytäkirjaan yhteistyöstä yhdennetyn katastrofiriskien hallinnan alalla ja kehottaa niitä kumppaneita, jotka eivät ole vielä allekirjoittaneet sitä, tekemään niin mahdollisimman pian;

52. toteaa, että Euroopan tason yhteistyöllä ja investoinneilla edistetään paitsi alueen taloudellista kehitystä myös rauhaa luomalla taloudellisia vaihtoehtoja Latinalaisen Amerikan alueen nuorille; toteaa, että viimeksi mainitulla on olennainen merkitys järjestäytyneen rikollisuuden torjumisessa; painottaa, että on tärkeää vahvistaa alueidenvälistä turvallisuusalan yhteistyötä sen laajimmassa merkityksessä, muun muassa ilmaston, elintarvikkeiden, terveyden ja sosiaaliturvan aloilla, ja ottaa käyttöön yhteiset valmius-, ehkäisy- ja reagointimekanismit sekä sisällyttää ihmisoikeudet ja humanitaariset periaatteet kaikilta osin EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen turvallisuusyhteistyöhön väkivallan ja syrjäytymisen kierteen katkaisemiseksi Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella;

53. pitää myönteisenä EU:n pyrkimystä johtaa maailmanlaajuista vihreää siirtymää ja toteaa, että se tunnustaa Latinalaisen Amerikan keskeiseksi kumppaniksi tässä pyrkimyksessä; korostaa tarvetta edistää yhdessä maailmanlaajuisia vihreitä aloitteita, joilla vastataan ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskeviin maailmanlaajuisiin tavoitteisiin; korostaa tarvetta edistää oikeudenmukaista ja osallistavaa ekologista siirtymää molemmilla alueilla, muun muassa tehostamalla ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen hillitsemistä koskevaa EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen yhteistyötä, ja reagoida äärimmäisiin ilmastoilmiöihin keskittyen erityisesti kriittisiin aloihin, kuten biologisen monimuotoisuuden suojeluun, ekosysteemien ennallistamiseen, hiilestä irtautumiseen ja kestävään maatalouteen sekä kaikkein haavoittuvimpiin ihmisiin ja yhteisöihin;

54. korostaa, että ilmastonmuutos heikentää Latinalaisen Amerikan elintarvikejärjestelmiä ja painottaa agroekologian merkitystä, joka on havaittu keskeiseksi ilmastonmuutoksen kestäväksi viljelyjärjestelmäksi;

55. muistuttaa, että EU:n ja Amazonin altaan alueen yhteistyöohjelmalla parannetaan merkittävästi Amazonin altaan maiden kykyä torjua metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä;

56. kehottaa sitoutumaan voimakkaammin alkuperäiskansojen oikeuksien vaalimiseen ja sisällyttämään nämä oikeudet vuoropuheluun ja kaikkiin Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden kanssa tehtävän yhteistyön ulottuvuuksiin, kuten YK:n julistuksessa alkuperäiskansojen oikeuksista edellytetään;

57. muistuttaa, että on tärkeää edistää kestävää ja vastuullista kaivostoimintaa, jolla turvataan paikallisyhteisöjen ja alkuperäiskansojen oikeuksia ja toimeentuloa, vältetään vakavia haitallisia sosiaalisia vaikutuksia ja ympäristövaikutuksia ja vähennetään riippuvuutta hyödykkeiden viennistä, sekä tukea sellaisia kestäviä uudelleenteollistamispolitiikkoja, joilla luodaan ihmisarvoisia työpaikkoja ja edistetään ympäristön kestävyyttä mineraalivarojen tehokkaan hallinnan avulla;

58. korostaa tarvetta tukea sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa kehitysyhteistyötä ja ehdottaa, että toteutetaan kohdennettuja toimenpiteitä, joilla puututaan miesten ja naisten väliseen eriarvoisuuteen ja vähennetään sitä, muun muassa edistämällä naisten mahdollisuuksia saada ihmisarvoista työtä, käyttää rahoituspalveluja, päästä johtotehtäviin ja ryhtyä yrittäjäksi, erityisesti maaseutualueilla ja epävirallisilla sektoreilla; tähdentää, että mikroyritykset sekä pienet ja keskisuuret yritykset ovat usein paikallisen talouden liikkeellepaneva voima monilla alueilla maailmassa ja että yhä useammat niistä ovat naisten johtamia; painottaa, että mikro- ja pk-yritysten osuus yrityksistä on 90 prosenttia, työllisyydestä 60–70 prosenttia ja BKT:stä 50 prosenttia

maailmanlaajuisesti; korostaa mikro- ja pk-yritysten ratkaisevaa roolia Agenda 2030:n edistämisessä ja erityisesti köyhyyden poistamista ja ihmisarvoisia työpaikkoja koskevien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa;

59. suhtautuu myönteisesti alueidenvälistä hoito- ja hoiva-alan sopimusta koskevaan aloitteeseen, jonka tavoitteena on edistää kokonaisvaltaisia hoito- ja hoivajärjestelmiä ja julkisia politiikkoja koskevaa yhteistyötä näiden alueiden maiden välillä, muun muassa luomalla yhteistyö- ja rahoitusmekanismeja, jotta voidaan edetä kohti oikeudenmukaisempaa ja osallistavampaa taloutta;

60. kehottaa tehostamaan EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden välistä yhteistyötä sukupuolistuneen väkivallan torjumiseksi kattavan valistuksen, tiedotuskampanjoiden ja oikeussuojan vahvistamisen avulla; tukee NDICI – Globaali Eurooppa -välineen ja sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan kolmannen toimintasuunnitelman mukaisia aloitteita, joilla edistetään nuorten työllisyyttä, koulutusta ja naisten poliittista osallistumista;

61. korostaa kansalaisyhteiskunnan keskeistä roolia osallistavan sosiaalipolitiikan muotoilussa ja seurannassa, laadukkaan koulutuksen tasapuolisen saatavuuden edistämisessä sekä kestävän ja osallistavan talouskasvun edistämisessä Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa; ilmaisee vakavan huolensa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien kaventumisesta monissa Latinalaisen Amerikan maissa; kehottaa tässä yhteydessä lisäämään EU:n tukea kansalaisyhteiskunnan järjestöille, ihmisoikeuksien puolustajille, ympäristöaktivisteille ja toimittajille, jotka joutuvat kokemaan yhä enemmän uhkauksia ja väkivaltaa, ja varmistamaan, että heillä on mahdollisuus tehdä työnsä turvallisesti ja riippumattomasti; kehottaa asettamaan etusijalle heidän turvallisuutensa, oikeussuojan saatavuuden ja sananvapauden sekä vahvistamaan EU:n kumppanuutta kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa, sillä ne ovat keskeisellä sijalla suurimpien huolenaiheiden ratkaisemisessa ja rakentavan vuoropuhelun edistämisessä ihmisoikeuksista ja demokratiaan siirtymisestä ja toiminnassaan erittäin riippuvaisia avustusohjelmista;

62. korostaa, että EU:n on tärkeää tukea Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen sosiaalisen suojelun järjestelmien vahvistamista, muun muassa yhdennettyjen sosiaalialan rekistereiden, järjestelmien paremman koordinoinnin ja yhteisten pilottihankkeiden avulla, erityisesti kansalaisyhteiskunnan ja paikallisviranomaisten kanssa, sillä ne edistävät merkittävästi osallisuutta ja köyhyyden vähentämistä EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kumppanuuden puitteissa;

Turvallisuusyhteistyö ja huumekaupan torjuminen

63. on tietoinen järjestäytyneen rikollisuuden ja huumekaupan lisääntymisestä sekä EU:ssa että Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa ja panee merkille Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueelta EU:hun, etenkin sen satamien kautta, suuntautuvan laittoman huumekaupan ennennäkemättömät määrät; on erityisen huolissaan kasvavasta haasteesta, jonka Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa ja EU:ssa toimivien rikollisjärjestöjen kansainvälinen koordinointi aiheuttaa molempien alueiden turvallisuudelle; korostaa tarvetta vahvistaa yhteistyötä paitsi huumausaineiden tuottajamaiden myös kauttakulkumaiden kanssa Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella sekä tehostaa monenvälistä yhteistyötä näiden uhkien torjumiseksi; kehottaa vahvistamaan EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen oikeus- ja turvallisuusasioiden kumppanuutta, EL PAcCTO 2.0 -ohjelmaa, COPOLAD-ohjelmaa, EUROFRONT-ohjelmaa, maailmanlaajuista laittomien virtojen ohjelmaa (GIFP) ja eurooppalaista satama-allianssia;

64. toteaa Latinalaisen Amerikan sisäisen turvallisuuden komitean (CLASI) suuren merkityksen yhteisen turvallisuusrakenteen rakentamisessa Latinalaiseen Amerikkaan ja Karibian alueelle; painottaa, että CLASI on keskeinen keino lisätä rikollisuuden torjunnan integrointia ja tehokkuutta alueella; pitää myönteisenä jatkuvaa strategista yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden sisä- ja/tai turvallisuusministerien ja CLASIn jäsenvaltioiden turvallisuusasioista vastaavien ministerien välillä sekä teknisellä tasolla, jotta voidaan vahvistaa operatiivista lainvalvontayhteistyötä EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden välillä; on tyytyväinen annettuun yhteiseen julistukseen ja operatiivisen yhteistyön prioriteetteja vuosina 2025–2026 koskevaan etenemissuunnitelmaan; kehottaa aloittamaan vastaavanlaisen yhteistyön oikeuden ja rajaturvallisuuden aloilla;

65. kehottaa komissiota vahvistamaan ja laajentamaan tukea Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kumppanimaiden ja asiaankuuluvien EU:n virastojen, kuten Europolin, Eurojustin ja EUDAn, väliselle yhteistyölle ja vahvistamaan niiden työjärjestelyjä; on tyytyväinen ajatukseen luoda kumppanuus Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen satamien ja eurooppalaisen satama-allianssin välille; korostaa, että on tärkeää edistyä tekoälyteknologian käytössä ja vahvistaa satamien ja viranomaisten välistä yhteistyötä huumekaupan torjunnassa; kehottaa toteuttamaan yhteisiä täytäntöönpanoaloitteita ja operatiivisia kumppanuuksia ja vaihtamaan tiedustelutietoja; panee tyytyväisenä merkille jäsenvaltioiden konkreettiset toimet tällä saralla;

66. pitää myönteisinä pyrkimyksiä vahvistaa alueellista turvallisuusyhteistyötä laajentamalla CLASIa ja päätöstä tehdä AMERIPOLista virallinen lainvalvontaelin, sillä se helpottaa rajat

ylittävää koordinointia; korostaa, että AMERIPOLin perustamissopimus pitää ratifioida, jotta se olisi kaikin puolin voimassa, ja kehottaa allekirjoittajamaita aloittamaan perustuslailliset ratifiointimenettelynsä;

67. korostaa tarvetta puuttua järjestäytyneen rikollisuuden perimmäisiin syihin, kuten korruptioon, heikkoon hallintoon ja sosiaaliseen eriarvoisuuteen, ja kannattaa toimintamallia, jossa lainvalvonta yhdistetään pitkän aikavälin sosiaalipolitiikkaan ja muihin monialaisiin strategioihin, jotta voidaan varmistaa koko hallinnon ja koko yhteiskunnan osallistava lähestymistapa kansalaisten turvallisuuteen; korostaa EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden välisten assosiaatiosopimusten ja muiden kahdenvälisten sopimusten hyötyjä olennaisina välineinä, joiden ansiosta kumppanimaiden kanssa voidaan tehdä yhteistyötä järjestäytyneen rikollisuuden perimmäisten syiden ratkaisemiseksi ja laittomien huumausaineiden kaupan torjumiseksi;

Oikeuslaitos, ihmisoikeudet ja oikeusvaltioperiaate

68. korostaa tarvetta varmistaa, että Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden oikeuslaitoksen uudistuksissa kunnioitetaan oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja noudatetaan kansainvälisiä oikeusvaltionormeja; kehottaa varmistamaan, että tällaiset uudistukset vahvistavat osaltaan demokraattista hallintotapaa ja auttavat säilyttämään oikeuslaitoksen lahjomattomuuden; korostaa, että on tärkeää torjua poliittisia yhteyksiä korruptioon ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen; kehottaa viranomaisia vaalimaan oikeusvaltioperiaatetta ja oikeutta rauhanomaiseen kokoontumiseen, kunnioittamaan menettelyn asianmukaisuutta ja takaamaan oikeuslaitoksen jäsenten ja vankien turvallisuuden ja koskemattomuuden; sitoutuu tukemaan Latinalaisen Amerikan ja Karibian maita näissä pyrkimyksissä;

69. pitää myönteisenä EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden jatkuvaa yhteistyötä demokratian, ihmisoikeuksien ja hyvän hallintotavan ylläpitämiseksi ja edistämiseksi sekä poliittisen vakauden vahvistamiseksi; korostaa, että vaaliprosessien koskemattomuus ja avoimuus ovat EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kumppanuuden peruspilareita;

70. korostaa, että EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunnat ovat keskeisessä asemassa oikeudenmukaisten vaalien tukemisessa ja avoimuuden varmistamisessa, kuten Guatemalaan, Paraguayhin ja Ecuadoriin hiljattain tehdyt valtuuskuntamatkat osoittavat ja kuten kaavaillaan Boliviaan, Guyanaan ja Hondurasiin vuonna 2025 sekä Peruun ja Kolumbiaan vuonna 2026 tehtävien matkojen osalta;

71. kehottaa tehostamaan EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen välistä yhteistyötä, jolla torjutaan disinformaatiokampanjoita ja hybridiuhkia – erityisesti Venäjän, Kiinan ja Iranin kaltaisten

autoritaaristen valtioiden suunnalta – joilla pyritään heikentämään demokraattisia instituutioita, vaalien eheyttä ja kansalaisten luottamusta kummallakin alueella; pitää erityisen tärkeänä vahvistaa digitaalisen lukutaidon ohjelmia vastauksena kasvaviin hybridiuhkiin ja väärän tiedon levittämiseen, jotta kansalaisille voidaan antaa tarvittavat taidot arvioida kriittisesti verkossa olevaa tietoa;

Yhteistyö ihmisoikeuksien alalla

72. korostaa, että lisääntyvät sortotoimet, heikentyvät olosuhteet autokraattisten hallintojen alaisuudessa sekä taloudellisen epävakauden syveneminen joissakin Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen osissa pakottavat monet pakenemaan suojelun, taloudellisten mahdollisuuksien ja perusoikeuksien toivossa; panee huolestuneena merkille laajamittaisen pakkomuuton, erityisesti Haitista, Nicaraguasta ja Venezuelasta, ja rajat ylittävän muuttoliikkeen alueella; korostaa tämän aiheuttavan demokraattisille maille, joissa on huomattava määrä maahanmuuttajia ja turvapaikanhakijoita, yhä suurempaa humanitaarista, sosiaalista ja institutionaalista painetta; korostaa siksi lähtö-, kauttakulku- ja kohdemaiden välisen kattavan yhteistyön ja solidaarisuuden tarvetta ja pitää tärkeänä toteuttaa koordinoituja toimia kaikkien muuttajien ja pakolaisten oikeuksien, ihmisarvon ja turvallisuuden varmistamiseksi; pitää tärkeinä myös osallistavia toimia maahanmuuttajien kotouttamiseksi vastaanottaviin yhteisöihin ja painottaa alueelta tulevien maahanmuuttajien myönteistä panosta yhteiskuntaan ja talouteen;

73. korostaa, että ihmisoikeuksien suojelua koskeva yhteistyö on olennaisen tärkeää EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen suhteiden kannalta; korostaa tarvetta kehittää strategioita Latinalaisen Amerikan ja Karibian afrikkalaistaustaisen väestön ja alkuperäiskansojen oikeuksien takaamiseksi; panee merkille naismurhien hälyttävän lisääntymisen Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa; korostaa tarvetta torjua kiireellisesti naismurhia vahvistamalla sukupuolistuneen väkivallan torjuntatoimia, helpottamalla maanomistusta ja työllistymistä sekä takaamalla pääsyn koulutukseen; korostaa tarvetta jatkaa yhteistyötä näissä asioissa;

74. kantaa syvää huolta siitä, että merkittävää osaa Haitista hallitsevat edelleen aseistetut järjestäytyneet rikollisryhmät, jotka ovat vastuussa laajalle levinneestä väkivallasta ja vakavista ihmisoikeusloukkauksista; kehottaa laatimaan Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kumppaneiden, EU:n jäsenvaltioiden ja Yhdysvaltojen välisen koordinoidun strategian, jolla puututaan tähän kriisiin ja tuetaan Haitin kansaa vakauden, demokraattisen hallinnon ja oikeusvaltion palauttamisessa; pitää olennaisen tärkeänä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien, myös kansalaisjärjestöjen, osallistumista tähän prosessiin; kehottaa EU:ta vahvistamaan kiireellisesti poliittista, humanitaarista ja taloudellista tukeaan

Haitille EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kumppanuuden puitteissa ja tunnustamaan, että nykyiset toimet eivät ole riittäviä kriisin laajuuteen nähden ja Haitin kansan tukemiseksi vakauden, demokraattisen hallinnon ja oikeusvaltion palauttamisessa;

75. painottaa kansalaisyhteiskunnan keskeistä roolia EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen suhteissa; tuomitsee jyrkästi ihmisoikeuksien puolustajien murhat ja lehdistönvapauden järjestelmälliset loukkaukset; ilmaisee syvän huolensa opposition edustajien, alkuperäiskansojen, opiskelijoiden, kansalaisjärjestöjen ja uskonnollisten johtajien kohtaamasta vainosta, toiminnan kriminalisoinnista, mielivaltaisesta vangitsemisesta ja järjestelmällisestä sorrosta useissa maissa; tuomitsee rikosoikeuden väärinkäytön toisinajattelijoiden vaientamiseen ja oikeutetun kritiikin tukahduttamiseen;

76. korostaa, että ihmisoikeuksia koskevaan yhteistyöhön on sisällyttävä myös instituutioiden ja oikeuslaitoksen riippumattomuuden vahvistaminen ja oikeussuojan yleisen saatavuuden varmistaminen, mukaan lukien ihmisoikeuksien puolustajien, ympäristöaktivistien ja toimittajien suojelu ja heidän työnsä turvaaminen molemmilla alueilla; tuomitsee joissakin Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa vastikään annetut kansalaisjärjestöjen vastaiset lait, jotka rajoittavat niiden toimintaa, rahoitusta ja riippumattomuutta;

77. kehottaa EU:ta soveltamaan EU:n maailmanlaajuista ihmisoikeuspakotejärjestelmää ihmisoikeusrikkomuksiin syyllistyneisiin tahoihin ja käyttämään edelleen EU:n rajoittavia toimenpiteitä seuraamusten määräämiseksi henkilöille, jotka vähitellen salaa heikentävät demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta; kehottaa lisäksi EU:ta edellyttämään erityisiä takeita ihmisoikeuksien noudattamisesta, kun EU:n varoja myönnetään, myös monenvälisten instituutioiden ja rahoituslaitosten kautta, ja varmistamaan, ettei näiden varojen avulla vahvisteta hallintojen autoritaarista otetta; kehottaa komissiota soveltamaan kumppanuussopimusten ihmisoikeuslausekkeita aina, kun se havaitsee räikeitä ihmisoikeusloukkauksia;

Parlamentaarinen yhteistyö ja ihmisten väliset suhteet

78. pitää myönteisenä EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen parlamentaarisen yhteistyön syventämistä, erityisesti sellaisissa foorumeissa kuin EU:n ja Latinalaisen Amerikan parlamentaarinen edustajakokous (Eurolat), kahdenväliset edustajakokoukset muun muassa Chilen ja Meksikon kanssa sekä aluetasoa pienemmät yhteiset parlamentaariset edustajakokoukset, sillä näin edistetään vuoropuhelua keskeisistä kysymyksistä, kuten kaupasta, turvallisuudesta ja kestävästä kehityksestä; toteaa, että Eurolat on EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen suhteiden strateginen osatekijä ja sillä on keskeinen rooli tämän kumppanuuden vahvistamisessa; pitää myönteisenä Limassa Perussa 1.–3. kesäkuuta 2025 pidetyn Eurolat-edustajakokouksen 16. täysistunnon tuloksia;

79. kehottaa tehostamaan Euroopan parlamentin ja Latinalaisen Amerikan kansallisten ja alueellisten parlamenttien välistä koordinointia, jotta ne voivat käsitellä yhdessä valtioiden rajat ylittäviä aiheita, jotka vastaavat alueidenvälisen yhteistyön painopisteitä ja ovat kestävän kehityksen kannalta keskeisiä;

80. korostaa parlamentaarisen diplomatian ratkaisevaa roolia alueidenvälisten suhteiden vahvistamisessa, sillä se helpottaa suoraa vuoropuhelua kansallisten ja alueellisten parlamenttien kanssa; kehottaa vahvistamaan parlamentaarista diplomatiaa, jotta voidaan tukea demokratiaan siirtymisen prosesseja ja vahvistaa Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden parlamenttien lainsäädäntövalmiuksia; pitää tässä yhteydessä myönteisenä Euroopan parlamentin paikallistoimiston avaamista Panamassa;

81. kehottaa lisäämään tukea kansalaisyhteiskunnan verkostojen merkittävälle työlle, molempien alueiden maahanmuuttajayhteisöille, ihmisten välisille aloitteille, nuorten liikkuvuudelle ja EU–LAC-säätiölle niiden pyrkiessä vahvistamaan alueidenvälisiä suhteita sekä kehottaa panostamaan niihin enemmän;

82. kannustaa huomioimaan nuorten näkökannat EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kumppanuudessa edistämällä koulutusalan vaihtoa, nuorisojohtoisia aloitteita ja foorumeja, joiden avulla nuoret voivat osallistua mielekkäällä tavalla alueidenvälisiin päätöksentekoprosesseihin;

Suositukset marraskuussa 2025 pidettävää EU–CELAC-huippukokousta varten

83. suhtautuu myönteisesti vuonna 2023 pidettyyn EU:n ja CELACin kokoukseen ja EU:n ja CELACin etenemissuunnitelman 2023–2025 mukaisten aloitteiden täytäntöönpanoon; pitää kiitettävänä tavoitetta järjestää säännöllisiä huippukokouksia kahden vuoden välein; painottaa tähän liittyen, että Santa Martassa Kolumbiassa 9.–10. marraskuuta 2025 pidettävässä vuoden 2025 huippukokouksessa on

tärkeää hyväksyä sellainen uusi, kunnianhimoinen etenemissuunnitelma, jolla kumppanuutta vahvistetaan edelleen, joka on selkeästi kestävän kehityksen tavoitteiden mukainen ja jossa otetaan huomioon alueidenvälisen yhteistyön tehostuminen;

84. korostaa, että tuleva EU–CELAC-huippukokous tarjoaa merkittävän tilaisuuden esitellä maailmalle EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian näkemyksiä yhteiseltä arvopohjalta sekä tilaisuuden uudistaa poliittiset sitoumukset korkeimmalla tasolla ja laatia kunnianhimoinen, toimiva alueidenvälinen toimintaohjelma;

85. odottaa EU–CELAC-huippukokouksen lujittavan EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen liittoa, jotta voidaan sopia monenvälisellä tasolla korkeimmista mahdollisista kestävän kehityksen normeista ja vahvistaa yhteinen sitoumus tukea monenvälisten instituutioiden uudistamista niin, että ne olisivat osallistavampia ja tehokkaampia, ja erityisesti rahoituslaitosten uudistamista, sillä niillä on keskeinen rooli velan hallinnassa ja suunniteltaessa kestävämpää kansainvälistä rahoitusmallia, johon sisältyy kehitysyhteistyön rahoitus, jota käsiteltiin Sevillassa Espanjassa järjestetyssä neljännessä kansainvälisessä kehitysrahoituskonferenssissa; pitää tärkeänä, että EU tukee edelleen Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen alueellista yhdentymistä ja toimia, joilla vastataan alueen kestävään kehitykseen liittyviin pitkäaikaisiin rakenteellisiin haasteisiin;

86. odottaa, että EU–CELAC-huippukokouksessa edetään sellaisen pysyvän sidosryhmäjärjestelmän perustamisessa, jolla on riittävä rahoitus, jotta voidaan kuulla säännöllisesti kansalaisyhteiskuntaa, ammattiliittoja, paikallishallintoja ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä molemmilta alueilta; panee merkille EU–LAC-säätiön työn hallitustenvälisenä järjestönä ja sen mahdollisen panoksen pysyvään sidosryhmäjärjestelmään;

87. tähdentää tältä osin, että on tärkeää vaalia oikeusvaltion, demokratian ja ihmisoikeuksien periaatteita, ja kehottaa huippukokouksen kaikkia osallistujia noudattamaan näitä periaatteita; huomauttaa, että tämä ei ole mahdollista ilman aidosti avointa, kattavaa ja merkityksellistä kansalaisyhteiskunnan osallistumista; kehottaa ottamaan huippukokouksen asialistalle keskustelun demokratiasta ja ihmisoikeuksista, kuten oikeudesta osallistua oikeudenmukaisiin ja vapaisiin vaaleihin, sekä sisällyttämään huippukokouksen päätelmiin voimakkaan kehotuksen puolustaa ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta; kehottaa EU:ta puolustamaan voimakkaasti demokratian ja ihmisoikeuksien asiaa;

88. kehottaa osapuolia vahvistamaan marraskuussa 2025 pidettävässä huippukokouksessa yhteisen sitoutumisensa rauhaan, demokratiaan, monenvälisyyteen, sääntöpohjaiseen maailmanjärjestykseen, valtioiden alueelliseen koskemattomuuteen, oikeusvaltioperiaatteeseen, kansainväliseen oikeuteen,

demokratiaan, ihmisoikeuksiin, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen, kestävään kehitykseen ja vapaakauppaan, jotta voidaan asteittain luoda eurooppalaisten ja latinalaisamerikkalaisten transatlanttinen rauhan, demokratian ja vaurauden alue;

89. kehottaa osapuolia tuomitsemaan jyrkästi Venäjän meneillään olevan hyökkäyssodan ja erityisesti sen kaikki vakavat kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset sekä antamaan Ukrainalle diplomaattista, taloudellista ja sotilaallista tukea; kehottaa osapuolia yhdistämään voimansa, jotta Gazaan saataisiin pysyvä tulitauko ja humanitaarista apua ja jotta kaikki panttivangit vapautettaisiin;

90. kehottaa EU:ta ja CELACia edistymään konkreettisissa sitoumuksissa, joilla vähennetään köyhyyttä ja eriarvoisuutta, edistetään yhteenkuuluvuutta, institutionaalisia valmiuksia ja hallintoa ja suojellaan työntekijöiden oikeuksia, sekä tukemaan jatkossakin koulutuksen ja terveydenhuollon yleistä saatavuutta; korostaa tarvetta saada nämä kaksi aluetta sitoutumaan alueidenväliseen hoito- ja hoiva-alan sopimukseen, jotta voidaan lujittaa kokonaisvaltaisten hoito- ja hoivajärjestelmien asemaa sosiaalihuollon pilarina ja rahoittaa niitä ja jotta hoito ja hoiva tunnustettaisiin oikeudeksi, yhteiseksi velvollisuudeksi ja keskeiseksi edellytykseksi sukupuolten tasa-arvolle, sosiaaliselle oikeudenmukaisuudelle ja kestävälle kehitykselle EU:ssa ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maissa;

91. kehottaa EU–CELAC-huippukokousta jatkamaan sinnikkäästi yhteistyötä ilmastokestävyyteen, biologisen monimuotoisuuden suojeluun ja metsäkadon torjuntaan liittyvissä asioissa ja varmistamaan, että ympäristöä ja hiilestä irtautumista koskevia politiikkatoimia pannaan täytäntöön oikeudenmukaisesti, että paikallinen väestö osallistuu ekologiseen siirtymään ja hyötyy siitä ja että kaikkein heikoimmassa asemassa olevia yhteisöjä tuetaan ilmastonmuutokseen sopeutumisessa;

92. kehottaa vahvistamaan sitoumuksia alkuperäiskansojen oikeuksien ylläpitämiseksi EU:n ja CELACin yhteistyön kaikissa ulottuvuuksissa;

93. pitää tärkeänä, että EU ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maat sitoutuvat yhdessä edistämään maailmanlaajuisia, sosiaalisesti oikeudenmukaisia vihreitä aloitteita, kuten neuvottelemaan kansainvälisen sopimuksen muovin aiheuttaman pilaantumisen lopettamisesta tai hyödyntämään yhteisymmärryspöytäkirjaa yhdennetystä katastrofiriskien hallinnasta, ja että EU ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maat kannustavat luonnonvarojen kestävään käyttöön; kehottaa osapuolia vahvistamaan yhteisen sitoutumisensa Pariisin sopimuksen tehokkaaseen täytäntöönpanoon;

94. kannustaa jatkamaan vahvaa yhteistyötä digitaaliasioissa EU:n, Latinalaisen Amerikan ja Karibian digitaalisen allianssin kautta, jotta

voidaan edistää ihmiskeskeistä digitalisaatiota molemmilla alueilla; kehottaa yhdenmukaistamaan digitaalialan sääntelykehykset, erityisesti tietosuojaa, alustojen sääntelyä, tekoälyn etiikkaa ja kyberturvallisuutta koskevan vuoropuhelun avulla;

95. kehottaa jälleen lisäämään huomattavasti alueidenvälistä yhteistyötä järjestäytyneen rikollisuuden ja huumekaupan torjumiseksi osana kansalaisia turvaavaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa;

96. kehottaa sitoutumaan vahvemmin koulutusalan yhteistyöhön, etenkin laajentamalla Erasmus+ -ohjelman vaihto-ohjelmia;

97. korostaa tarvetta tarjota enemmän institutionaalista tukea, resursseja ja teknistä asiantuntemusta säännöllisten EU–CELAC-huippukokousten järjestämistä varten; kehottaa luomaan pysyvän institutionaalisen tilan, joka mahdollistaa paremman koordinoinnin ja valmistautumisen, nopeamman viestinnän ja tulosten seurannan huippukokousten välillä;

98. kehottaa järjestämään Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen paikallishallintojen ja kansalaisyhteiskunnan ja komission välisiä säännöllisiä sidosryhmien kuulemisia, etenkin ennen jokaista EU–CELAC-huippukokousta ja aina tällaisen kokouksen jälkeen, jotta voidaan varmistaa, että Global Gateway -hankkeet edistävät kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja ovat paikallisten ja alueellisten kehitysprioriteettien mukaisia; kehottaa lisäksi perustamaan seurantaa varten pysyvän sidosryhmämekanismin, jolla seurataan EU:n ja CELACin suhteita ja edistymistä sitoumusten täytäntöönpanossa; korostaa, että on tärkeää varmistaa sekä EU:n että Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kansalaisyhteiskunnan merkityksellinen osallistuminen ja kuuleminen huippukokouksessa;

°

° °

99. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle.